

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

P. Richard: del. Hørdahl: gr. over A. Kittendorff: lith.

C. A. Reitzel: Forlag

L. W. Tejgner & Kittendorff: lith. Inz.

TAARNHOLM

i Søllund

TAARNHOLM

i Sælland

Herregaarden Taarnholm ligger i Sorø Amt, Slagelse Herred og Taarnborg Sogn, i Nærheden af Hovedlandevejen imellem Slagelse og Korsør og i en Afstand af omtrent 3 Fjerdingvej fra sidst nævnte By. Den fra Store Vælt indløbende Korsør Fjord berører Gaardens Marker. Oprindeligt var denne Gaards hele Tilliggende en Del af Andorbskov Slots meget store Rytterdistrikt, ved hvis Udstykning i Aaret 1774 det under Navnet Taarnborg Gods blev solgt med tillagte Rettigheder som Hovedgaard, men uden Bygninger og med i alt 497 Lønder Hartkorn, hvoraf Hemmershøj Kirkefænde udgjorde 20 Ldr. Hartk., for 26,000 Rdlr. d. R. til Gods ejer Christian Eggers til Dyrehovedgaard (Taarnborg). Han udsolgte Hovedgaardens Forder af Fællesflabet med de nærliggende Vønderbøyer og afhændede derpaa 1796 denne Ejendomm, som han end hertiligere havde forøget, men dog uden Markinddeling og Bygninger for 62,500 Rdlr. d. R. til Landøienskommissær Kammerraad Gjersing. Denne Mand beholdt iffe Gaard og Gods længer end til Aaret 1805, da han solgte Taarnholm med de af ham opførte Bygninger til Grev B. R. F. Høstfeldt-Laurvig, Kancelliraad Vindegaard og Rigsmand Møller, der overtog den med en Trebiedel Hver, og 1819 blev den først nævnte Enejer.

Men allerede 1823 saa Greven sig nødt til at gjøre Opbud, og Kommissæreren bestyrede nu Gaarden indtil 1835, da de besluttede at sælge den. I Følge den besaangaende udståede Kundgjørelse havde Taarnholm 71 Ldr. 5 Estr. 3 Fdk. 1½ Alb. frit Hartkorn og 4 Ldr. „ Estr. 1 Fdk. 1½ Alb. ufrit Hartkorn Hovedgaardstaxt, alt Ager og Eng, og dertil et Fladeindhold af 496 Ldr. Land med en Kvægsætning af 100 Køer, end videre en Fædskov i en Afstand af 2½ Mil fra Gaarden, hvilken i Forening med et Overdrev, der brugtes af nogle paa dette sidste bosiddende Husmænd, havde 5 Ldr. 4 Estr. Ager og Engs og 1 Lde. „ Estr. 2 Fdk. 2 Alb. Skovstubs Hartkorn og et Fladeindhold af 193 Ldr. Land Skov, især Ege- og Bøgeskov foruden en stor Del Hæsel- og Ellestov. Vønderbøyst udgjorde 4 Ldr. „ Estr. 1 Fdk. 1½ Alb. frit og 365 Ldr. 1 Estr. 1 Fdk. 2½ Alb. ufrit Ager og Engs og 1 Lde. 3 Estr. 1 Fdk. „ Alb. Skovstubs Hartkorn, der var fordelt imellem 47 Gaarde, 10 Hofsteder og 57 Huse; desuden hørte dertil 20 jordløse Huse. Den til Gaarden hørende Hemmershøj Kirke havde 282 Ldr. 5 Estr. „ Fdk. „ Alb. Tiende ydende Hartkorn, hvoraf Tienden blev hævet i Ræven. De aarlige Fordebogindtægter vare: Landgilde i Rug 126 Ldr. 6 Estr. „ Fdk.

TAAARNHOLM

i Sølland

1 Alb., Byg 261 Tdr. 2 Skpr. 3 Fbd., Havre 144 Tdr. 7 Skpr. 3 Fbd., Humle 4 Lb og Smaarebsel 34 Kam, 46 Gæs, 62 Par Høns, 81 Sneye Eg og 19 Lb 4 K Smør, hvortil kom en aarlig Pengeafgift af 2,113 Rdr. 79 β Sols og 40 Rdr. Sebler. Hovetiet blev ydet af Gaarbmændene ved nogen Hø- og Kørhøstning samt noget Indhegningsarbejde, ligesom de og skulde aarlig age 79 Favne $\frac{1}{2}$ Alen langt Bøgebrænde, 49 Læs Tømmer og 34 Læs Hærdselbrænde eller andet Træ. Desuden maatte de udføre noget mere Spanddagsarbejde; men dette var ubetydeligt. Af Husmændene blev der aarlig høftet et Fladeindhold af 160 Tønder Land paa Hovedgaardens Marker, og desuden havde de noget Indhegningsarbejde, opgrove en Del Kartofler, opfløge aarlig i Skoven 60 Favne Brænde og maatte end videre gjøre 52 Arbejdsdage ugentlig, alt paa sin egen Kost og med sine egne Redskaber. Hovedgaardens Avling og Mejeri og Hemmershøj Kirketiende vare den Gang bortforpagtede imod aarlig Afgift af 150 Tdr. Rug og 200 Tdr. Byg efter Kapitultaxt og 1,000 Rdr. Sols i Penge, hvorhos Forpagteren udrede alle Statter og Afgifter beraf og vedligeholdte ham til Brug overdragne Bygninger. Ved det offentlige Salg i Juni 1835 blev hele Ejendommen udlagt til Bestyrelsen for Nationalbanken som 2den Prioritets Pantekøber for et Beløb af 111,600 Rdr. Aaret efter blev den kjøbt af Kommandør, senere

Kontreamiral de Falsen, der atter i Aaret 1845 afhændede Gaard og Gods med Ager og Eng Hartkorn fri Hovedgaardstaxt 57 Tdr. 2 Skpr. 3 Fbd. 2 Alb., Skovsklyd 11 Tdr. 2 Skpr. 2 Fbd. $1\frac{1}{2}$ Alb., der paahvilede et Fladeindhold af henved 200 Tdr. Land Skov, liggende i Søndre Dverdreth, Sørbymagle Sogn, og Vøndergods med 312 Tdr. 7 Skpr. 2 Fbd. Ager og Eng Hartkorn samt Hemmershøj Kirke med Tiende ydende Hartkorn 271 Tdr. 1 Skpe. 2 Fbd. $1\frac{1}{2}$ Alb. og matrifuleret Tiende Hartkorn 20 Tdr. 4 Skpr., til den nuværende Ejer, Kammerherre Kapitaen i Sædeten H. F. Dr. Holm. I de senere Aar er Vøndergods Hartkorn blevet noget formindsket ved Salg, dels som selvstændig Ejendom, dels som Arveaføste med Ret til Salg og Pantfætning, saa at det for Tiden udgjør 218 Tdr. 1 Skpe. 2 Fbd. $\frac{1}{2}$ Alb. Ager og Eng Hartkorn.

Gaardens Hovedbygning bestaar af 3 Fløje, af hvilke den midterste, opført af Grunmur med blaat Tegltag, er 2 Etager høj, imedens begge Sidesfløjerne ere af Bindingsværk og 1 Etage høje. Nord for Hovedbygningen ligger Udhufene, der udgjøre 3 sammenbyggede Lønger, og desuden ligger øst og vest for disse forskellige andre til Avlsbruget henhørende Huse. Største Dele af alle Gaardens Bygninger er opført af Kammerraad Gjerding.

